

ק"ב

גם זה המזמור נאמר בא"ב, בכל פסוק שני אותיות ובשני אחרונים שלש, ומספר על מרות טובות שיבור לו אדם והיאך יתן צדקה ושכרו שלא יצטרך לבריות:

א הַלְלוּ־יָהּ | אֲשֶׁר־אֵישׁ יֵרָא אֶת־יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיז מְאֹד: ב גִּבּוֹר בְּאַרְצָן יְהוָה זֶרְעוֹ דוֹר
 יִשְׂרָאֵל יִבְרָךְ: ג הוֹן־וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עִמְדַת לְעַד: ד זָרַח בַּחֲשֵׁךְ אֹר לְיִשְׂרָאֵל חֲנוּן
 וְרַחוּם וְצַדִּיק: ה טוֹב־אֵישׁ חוֹנֵן וּמְלֹאךָ יִכְלָל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט: ו פִּי־לְעוֹלָם לֹא־יִמּוֹט לְזִכָּר
 עוֹלָם יְהוָה צַדִּיק: ז מִשְׁמוּעָה רַעַה לֹא יִירָא נֶכּוֹן לְבוֹ בְּטַח בַּיהוָה: ח סְמוּךְ לְבוֹ לֹא יִירָא
 עַד אֲשֶׁר־יִרְאֶה בְּצַרּוֹ: ט פֶּזֶר | נָתַן לְאֲבִיוֹנִים צִדְקָתוֹ עִמְדַת לְעַד קָרְנוֹ תְרוּם בְּכָבוֹד:
 י רָשַׁע יִרְאֶה | וְכַעַס שְׁנָיו יִחַרְק וְנַמְס תַּאֲוֹת רִשְׁעִים תֹּאכֵד:

ק"ג

בו יסופר נפלאות מוציאת מצרים:

א הַלְלוּ־יָהּ | הִלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הִלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
 ג מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ מִהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: ד רַם עַל־פְּלִגְוִים | יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
 ה מִי בַיהוָה אֱלֹהֵינוּ הַמְגִבִּיהֵי לַשַּׁבָּת: ו הַמְשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבְאַרְצָן: ז מְקִימֵי מַעְפָּר
 דָּל מְאַשְׁפֵּת יָרִים אֲבִיוֹן: ח לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ט מוֹשִׁיבֵי | עֶקְרַת הַפֵּית
 אִם־הַבְּנִים שְׂמִיחָה הַלְלוּ־יָהּ:

המשך ביאור למס' פסחים ליום שני עמ' ב

27 הפסח לאחר זמן אכילתו: נִמְטָא הפסח כשהוא שָׁלֵם, או שנטמא
 28 ריבוי, שוֹרְפִין אותו לִפְנֵי הַבַּיִת – לפני בית המקדש, מַעְצֵי הַמַּעְרְבָה
 29 – בעצי ההקדש המיועדים לשרוף בהם את הקרבנות על גבי
 30 המזבח. נִמְטָא מִיעוּטוֹ של הפסח, וכן הַנוֹתֵר מפסח טהור לאחר זמן
 31 אכילתו, אֵין שורפים אותו לפני המקדש מעצי הקדש, אלא שוֹרְפִין
 32 אותו בַּחֲצֵרוֹתֵיהֶן שבירושלים או על גְּבוּלֵיהֶן, וּמַעְצֵי עֲצָמָן. אבל
 33 הַצִּיָּקָנִי – הקמצנים וצרי העין שאינם רוצים ליתן עצים לצורך זה
 34 מממונם, שוֹרְפִין אותו – את המעט שנטמא או את הַנוֹתֵר לִפְנֵי
 35 הַבַּיִת, בְּשִׁבְלֵי לִיהֲנוֹת מַעְצֵי הַמַּעְרְבָה.

גמרא

36 למדנו במשנה שפסח שנטמא כולו או רובו שורפים אותו לפני
 37 המקדש. מבררת הגמרא: מַאי מַעְטָא שהצריכו את הבעלים
 38 לשורפו לפני המקדש דווקא, ולא בכל ירושלים כדן כל בשר
 39 קדשים קלים הטעון שריפה. משיבה הגמרא: אִמָּר רַבִּי יוֹסֵף בַּר
 40 חֲנִינְיָא, בְּדִי לְבַיִשָּׁן על שלא נזהרו לשומרו מן הטומאה, חייבום
 41 לשורפו לפני הבירה במקום שהרבים מצויים שם, ומתוך
 42 שיתביישו יזהרו אחר כך שלא יבואו שוב לידי טומאה.
 43 שנינו במשנה: נִמְטָא מִיעוּטוֹ וכו' והנותר שורפין אותו בחצרותיהן
 44 או על גגותיהן מעצי עצמן. וְרַמְיָנְהוּ – והקשו על משנתנו מדברי
 45 המשנה לעיל (מט), וְכֵן מִי שִׁצָא מִירוּשָׁלַיִם וְנִזְכָּר שֵׁשׁ בְּיָדוֹ בֶּשֶׂר
 46 קֹדֶשׁ מקדשים קלים, וכיון שיצא הבשר מחוץ להומת ירושלים
 47 הוא נפסל, וטעון שריפה בירושלים שהיא מקום אכילתו, אִם כבר
 48 עָבַר בדרכו את צוֹפִים – שם כפר שהוא המקום האחרון שאפשר
 49 לראות ממנו את בית המקדש, לא הטרחהו חכמים לחזור
 50 לירושלים כיון שכבר התרחק ממנה הרבה, אלא שוֹרְפוֹ בְּמִקְוָמוֹ
 51 שבו הוא עומד. וְאִם לֹא – ואם לא עבר עדיין את צופים,
 52

1 הרבים. וּבִקְבָר – אך אם נמצא המת מונח בקבר שהיה תחת רוחב
 2 הדרך, אִפִּילוּ אם היה המת מְשׁוּבָר וּמְפֹרָק, העובר שם טָמֵא, כִּפְנֵי
 3 שֶׁהַקְּבָר מְצַרְפוֹ למת כאילו כולו שלם, שכל חלל הקבר מטמא
 4 ואפילו המקום הריק שבו. וּבִמְתָה דְּבָרִים אֲמֹרִים שאם המת מפורק
 5 העובר טהור, כַּאֲפֹן שעבר מִהַלֵּךְ בְּרַגְלָיו ובלא משא עליו, אֲבָל אם
 6 היה טָעוּן משא או שעבר שם כשהוא רכוב על גבי בהמה, טָמֵא,
 7 לִפְיֵי שֶׁמִּהַלֵּךְ בְּרַגְלָיו, אֲפֹשֶׁר שְׁלֵא יֵנַע וְלֹא יֵאָחַל כשהוא עובר בין
 8 חלקי המת, אֲבָל כשהוא טָעוּן או רכוב הרי הוא מתנדנד לכאן
 9 ולכאן, וְאִי אֲפֹשֶׁר שְׁלֵא יֵנַע וְלֹא יֵאָחַל על צדדיו.
 10

11 וּבִמְתָה דְּבָרִים אֲמֹרִים שאם המת מושבב לרוחב הדרך ועבר שם
 12 נזיר או עושה פסח הרי הוא טהור, כְּטוֹמְאָת הַתְּהוֹם, אֲבָל כְּטוֹמְאָת
 13 דְּיוֹעָה – שהיה ידוע שנקבר שם אדם, אף הנזיר או עושה הפסח
 14 שעבר שם טָמֵא. וְאִי זֶה הוּא טוֹמְאָת הַתְּהוֹם, כִּל שְׁלֵא הַבַּיִת כֶּה
 15 אפילו אדם אֲחֵר הנמצא בְּסוּף הָעוֹלָם, אֲבָל הַבַּיִת כֶּה אֲחֵר
 16 ואפילו הוא בְּסוּף הָעוֹלָם, אֵין זֶה טוֹמְאָת הַתְּהוֹם.
 17 מִצָּאָה למת כשהוא טָמֵן בְּכֶבֶד, בְּעִפְרֹן וּבְצִרְרוֹת, הַרִי זֶה טוֹמְאָת
 18 הַתְּהוֹם, כי יתכן שנפל עליו אלו ומת ולא ידע על כך אדם מעולם.
 19 אבל מצאו פְּמִים או פְּאִפִּילָה או בְּנִקְוֵי הַפְּלָעִים – שקעים קטנים
 20 שבין הסלעים, אֵין זֶה טוֹמְאָת הַתְּהוֹם, כיון שאֵין הטומאה מכוסה
 21 ונעלמת אלא יכול אדם להציץ שם ולראותה, ולא נאמרה הלכה
 22 זו של טומאת התהום אלא בטומאה המכוסה מן הכל כהתהום.
 23 מסיימת הברייתא: וְלֹא אֲמָרוּ הֵיטֵר טוֹמְאָת הַתְּהוֹם אֲלֵא לְטוֹמְאָת
 24 מֵת בְּלֶבֶד, ולא לטומאות אחרות כגון שרץ או זיבה, וכפי שלמדנו
 לעיל (טז).

משנה

25 משנה זו מבארת כיצד נהגים בקרבן פסח שנטמא, ובנותר מן